

Ref

Statens mät- och provstyrelse

Betänkande av MPR-utredningen

SOU

1989:31

Statens offentliga utredningar
1989:31
Industridepartementet

Statens mät- och provstyrelse

Betänkande av MPR-utredningen
Stockholm 1989

Allmänna Förlaget har utgivit en bibliografi över SOU och Ds som omfattar åren 1981-1987. Den kan köpas från förlagets Kundtjänst, 106 47 STOCKHOLM.
Best. nr. 38-12078-X.

Beställare som är berättigade till remissexemplar eller friexemplar kan beställa sådana under adress:

Regeringskansliets förvaltningskontor

SOU-förrådet

103 33 STOCKHOLM

Tel: 08/763 23 20 Telefontid 8¹⁰ - 12⁰⁰ (externt och internt)

08/763 10 05 12⁰⁰ - 16⁰⁰ (endast internt)

REGERINGSKANSLIETS
OFFSETCENTRAL
Stockholm 1989

ISBN 91-38-10320-6
ISSN 0375-250X

Till statsrådet och chefen
för industridepartementet

Regeringen bemyndigade den 26 januari 1989 chefen för industridepartementet att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att utreda vissa frågor om organisation och ledning vid statens mät- och provråd. Kommittén har antagit namnet MPR-utredningen. Kommitténs sammansättning framgår av bilagda förteckning.

Jag överlämnar härmed betänkandet Statens mät- och provstyrelse.

Stockholm den 14 april 1989

Lars Ettarp

/Bernt Nilsson

Ulla Weigelt

1. The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the work during the year.

2. The second part of the report deals with the results of the work during the year and the progress of the work during the year.

3. The third part of the report deals with the results of the work during the year and the progress of the work during the year.

4. The fourth part of the report deals with the results of the work during the year and the progress of the work during the year.

5. The fifth part of the report deals with the results of the work during the year and the progress of the work during the year.

6. The sixth part of the report deals with the results of the work during the year and the progress of the work during the year.

7. The seventh part of the report deals with the results of the work during the year and the progress of the work during the year.

8. The eighth part of the report deals with the results of the work during the year and the progress of the work during the year.

9. The ninth part of the report deals with the results of the work during the year and the progress of the work during the year.

10. The tenth part of the report deals with the results of the work during the year and the progress of the work during the year.

KOMMITTÉNS SAMMANSÄTTNING

Särskild utredare

Ettarp, Lars, departementsråd

Sakkunniga

Lindeberg, Per-Erik, rättschef

Skjöldebrand, Olof, departementssekreterare

Tengelin, Ulrika, kammarrättsassessor

Experter

Ahlström, Iwan, direktör

Barrefelt, Bo, departementssekreterare

Fenborn, Ingrid, jur.kand.

Ferm, Ronny, laboratoriechef

Forsberg, Nils-Gunnar, avdelningsdirektör

Holm, Lennart W, tillsynschef

Horowitz, Artur, laboratoriechef

Johansson, Jan-Olof, marknadsdirektör

de Kazinczy, Ferenc, verkställande direktör

Lindkvist, Bertil, överingenjör

Malmqvist, Merih, avdelningsdirektör

Mathiesen, Olev, överingenjör

Ots, Heikki, avdelningsdirektör

Sekreterare

Nilsson, Bernt, avdelningsdirektör

Weigelt, Ulla, departementssekreterare

	INNEHÅLL	<u>Sid.</u>
	FÖRFATTNINGSFÖRSLAG	9
1	UTREDNINGENS UPPDRAG OCH ARBETE	15
1.1	Uppdraget	15
1.2	Utredningens arbete	16
2.	MPR:S NUVARANDE VERKSAMHET OCH ORGA- NISATION	17
2.1	Uppgifter	17
2.2	Arbetsformer	20
2.3	Organisation	24
2.4	Personal och ekonomi	26
3	KRAV PÅ NYA MPR	29
3.1	Utgångspunkter	29
3.2	Ackreditering	31
3.2.1	Framtida behov av ackrediterings- tjänster m.m.	31
3.2.2	Den praktiska hanteringen av ackreditering	32
3.2.3	Tekniska kommittéer	36
3.2.4	Tekniska bedömare	37
3.2.5	Information och marknadsföring	38
3.2.6	Avgifter	39
3.3	Anpassning av den befintliga auktoriseringen och andra över- gångsfrågor	40
3.3.1	Åtgärder för anpassning	40
3.3.2	Föreskrifter	41
3.4	Uppgiften som central förvaltnings- myndighet för teknisk kontroll och mätteknik	42
3.4.1	Nationellt forum för samverkan och internationellt samarbete	42

	<u>Sid.</u>
3.4.2 Tillsynsmyndighet för riksprovplats- och riksmätplatsorganisationen	44
3.5 Budgetsystem	44
3.6 Kvalitetssystem	45
3.7 Rekrytering, kompetens och utbild- ningsbehov	46
4 FÖRSLAG TILL ORGANISATION M.M.	49
4.1 Krav på organisationen	49
4.2 Beskrivning av organisationen	50
4.2.1 Tekniska enheten	51
4.2.2 Förvaltningsenheten	52
4.3 Verksstyrelse och ledning	53
4.4 Tekniska kommittéer och bedömare	54
4.5 Myndighetens namn	55
4.6 Instruktion	56

Bilaga

Direktiven till utredningen

FÖRFATTNINGSFÖRSLAG

Förslag till förordning med instruktion för statens mät- och provstyrelse

Regeringen föreskriver följande.

Uppgifter

1 § Statens mät- och provstyrelse är central förvaltningsmyndighet för teknisk kontroll och mätteknik samt handhar ackreditering av laboratorier enligt lagen (1989:000) om kontroll genom teknisk provning och om mätning.

2 § Statens mät- och provstyrelse skall särskilt

1. verka för att obligatorisk kontroll enligt lagen (1989:000) om kontroll genom teknisk provning och om mätning organiseras på ett effektivt och ändamålsenligt sätt,
2. främja och utveckla en effektiv och ändamålsenlig organisation för mätning, redovisa de totala kostnaderna för verksamheten vid riksmätplatserna samt fördela de särskilda bidragsmedel som ställs till styrelsens förfogande för denna verksamhet,
3. främja och utveckla ackrediteringssystemet med särskild beaktande av den internationella utvecklingen,
4. utöva tillsyn enligt lagen (1989:000) om kontroll genom teknisk provning och om mätning,

5. meddela föreskrifter och allmänna råd inom området för lagen (1989:000) om kontroll genom teknisk provning och om mätning,

6. lämna råd till föreskrivande myndigheter inom sitt ansvarsområde,

7. vara ett nationellt forum för samverkan i frågor om teknisk kontroll och mätteknik,

8. bevaka och efter behov delta i internationellt samarbete inom sitt ansvarsområde.

Statens mät- och provstyrelse skall vid fullgörandet av sina uppgifter i behövlig omfattning ha ett nära samarbete med berörda myndigheter eller organ.

3 § Statens mät- och provstyrelse skall varje år före den 1 december lämna en berättelse till regeringen om verksamheten under det senaste budgetåret.

Verksförrordningens tillämpning

4 § Verksförrordningen (1987:1100) skall tillämpas på statens mät- och provstyrelse.

Statens mät- och provstyrelsens ledning

5 § Statens mät- och provstyrelsens generaldirektör är chef för myndigheten.

Styrelsen

6 § Statens mät- och provstyrelsens styrelse består av högst tio personer, generaldirektören medräknad. Generaldirektören är styrelsens ordförande.

Styrelsen är beslutsför när ordföranden och minst hälften av de andra ledamöterna är närvarande.

Organisation

7 § Inom statens mät- och provstyrelse skall finnas en teknisk enhet och en förvaltningsenhet.

Varje enhet leds av en enhetschef.

8 § Personalföreträdarförordningen (1987:1101) skall tillämpas på statens mät- och provstyrelse.

Personalansvarsnämnden

9 § Statens mät- och provstyrelses personalansvarssnämnd består av generaldirektören, personalföreträdarna och enhetscheferna. Generaldirektören är nämndens ordförande.

Nämnden är beslutsför när ordföranden och minst hälften av de andra ledamöterna är närvarande.

Styrelsens ansvar och uppgifter

10 § Utöver vad som anges i 13 § verksförordningen (1987:1100) skall styrelsen lämna förslag till regeringen om utseende av riksprovplatser och riksmätplatser samt fatta beslut om statens mät- och provstyrelses verksamhetsberättelse.

Styrelsen får överlåta åt generaldirektören att besluta föreskrifter av mindre vikt och utan principiell betydelse.

Tekniska kommittéer

11 § Vid statens mät- och provstyrelse finns de tekniska kommittéer med rådgivande uppgifter i tekniska frågor som statens mät- och provstyrelse bestämmer.

Tjänstetillsättning m.m.

12 § Generaldirektören förordnas av regeringen för en bestämd tid.

Tjänster som enhetschefer tillsätts av regeringen efter anmälan av generaldirektören.

Andra tjänster tillsätts av statens mät- och provstyrelse.

13 § Förordnande att vara generaldirektörens ställföreträdare meddelas av regeringen för en bestämd tid. Det sker efter anmälan av generaldirektören.

14 § Andra styrelseledamöter än generaldirektören utses av regeringen för en bestämd tid.

15 § Statens mät- och provstyrelse utser ledamöter i de tekniska kommittéerna.

Bisysslor

16 § Besked om bisyssla enligt 37 § anställningsförordningen (1965:601) lämnas av statens mät- och provstyrelse även i fråga om enhetschefer.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1989 då förordningen (1983:695) med instruktion för statens mät och provråd skall upphöra att gälla.

Bestämmelserna i 3 § tillämpas första gången den 1 december 1990.

1 UTREDNINGENS UPPDRAG OCH ARBETE

1.1 Uppdraget

Den 26 januari 1989 tillkallades jag som särskild utredare av chefen för industridepartementet för att utreda vissa frågor om organisation och ledning vid statens mät- och provråd (MPR) m.m.. Mitt uppdrag har varit att lägga fram förslag till instruktion och organisation i stort av myndigheten. Direktiven framgår av bilaga (Dir 1989:2).

Organisationsutredningen är en följd av regeringens proposition 1988/89:60 om kontroll genom teknisk provning och om mätning. I propositionen föreslås en ny lag om kontroll genom teknisk provning och om mätning. Genom den nya lagen inrättas ett nytt system för frivillig ackreditering av provningslaboratorier och mättekniska laboratorier baserat på internationella regler. Ackrediteringen skall skötas av MPR.

I propositionen föreslås också att MPR organiseras om från nämndmyndighet till en myndighet av verkstyp ledd av en generaldirektör och med en lekmannastyrelse. Nuvarande provnämnden och mätnämnden avskaffas. Rådgivande tekniska kommittéer med kvalificerad teknisk expertis knyts till myndigheten. Fristående sakkunniga tekniska experter, s.k. bedömare, anlitas enligt internationella riktlinjer för bedömning av laboratoriers tekniska kompetens m.m.

Enligt direktiven bör förslagen utformas förutsättningslöst i förhållande till nuvarande organisation och med lämplig samordning av mät- och provsidan. Organisationen skall medge anpassning till den framtida utvecklingen på området såväl nationellt som internationellt. Förslagen skall inte ytterligare belasta statsbudgeten.

I förslaget till organisation av den nya myndigheten har jag enligt mina direktiv haft att beakta bl.a.följande:

- Uppläggningsen av ett självfinansierande ackrediterings-system.
- Hur permanenta rådgivande kommittéer bör knytas till verksamheten.
- Hur tekniska experter s.k. bedömare bör knytas till verksamheten.
- Hur det nuvarande auktorisationssystemet bör anpassas till ackrediteringssystemet.

Utredningen har också haft i uppdrag att överväga:

- Hur ett kvalitetssystem för MPR bör utformas.
- Hur en budgetstruktur bör utformas.
- Behov av framtida kompetens med hänsyn till den ändrade verksamheten.
- Behov av ändrade och nya föreskrifter inom området.

1.2 Utredningens arbete

Utredningen har haft fyra sammanträden. Under arbetets gång har jag tillsammans med sekretariatet sammanträffat med personalen vid MPR. Vi har också haft överläggningar med företrädare för riksprov- och riksmätplatser.

De fackliga organisationerna vid myndigheten har varit företrädade i utredningen genom experterna Merih Malmqvist (TCO-S) och Heikki Ots (SACO/SR)

2 MPR:S NUVARANDE VERKSAMHET OCH ORGANISATION

2.1 Uppgifter

MPR är central förvaltningsmyndighet för teknisk kontroll och mätteknik. Verksamheten regleras i instruktionen (1985:1108), i lagen (1985:1105) resp. förordningen (1985:1106) om obligatorisk kontroll genom teknisk provning m.m. samt lagen (1974:897) resp. förordningen (1974:899) om riksmätplatser mm. MPR:s uppgifter innebär både myndighetsverksamhet och uppdragsverksamhet.

Riksdagen har fattat beslut om en ny lag om kontroll genom teknisk provning och om mätning (1989:000) som träder i kraft den 1 juli 1989.

MPR bedriver för närvarande bl.a. följande verksamhet:

- organiserar, samordnar, och utvecklar teknisk kontrollverksamhet och mätteknik samt meddelar föreskrifter och allmänna råd för denna verksamhet,
- utarbetar förslag till regeringen att utse riksmätplatser, riksprovplatser och kontrollområden för auktoriserade provplatser,
- auktoriserar företag, institutioner och myndigheter för obligatorisk respektive frivillig kontroll och mätning,
- bedriver tillsyn av mät- och provplatser,
- examinerar personal som utför oförstörande provning,
- bistår föreskrivande myndigheter med råd i tekniska kontrollfrågor och med hjälp att beräkna ekonomiska följder av föreskrifter om kontroll genom teknisk provning,

- redovisar de totala kostnaderna för verksamheten vid riksmätplatserna samt fördelar de särskilda medel som ställs till MPR:s förfogande för bidrag till riksmätplatsverksamheten,
- följer utvecklingen på de mät- och provningstekniska områdena och bedömer dess betydelse även på samhällsnivå, bl.a.genom att jämföra tekniska kontrollkrav inom olika föreskriftsområden och vid behov vidta åtgärder,
- verkar för ökad kunskap om möjligheterna att använda mätning och provning för att uppnå säkerhet och kvalitet samt informerar om de resurser för mätning och provning som finns i system som administreras av MPR,
- samt följer de internationella förhållandena inom sitt verksamhetsområde och verkar för att svenska mät- och provningsresultat erkänns i andra länder, tex genom harmonisering med internationella förhållanden och genom överenskommelser med andra länder.

Lagstiftningen särskiljer de två huvudområdena provning resp. mätning, vilket också har avspeglats i MPR:s arbete med dessa frågor.

MPR svarar för organisation och samordning av den provningsverksamhet som bedrivs vid riksprovplatser (RPP) och auktoriserade provplatser (APP).

MPR är beredande organ för regeringens beslut om att utse riksprovplatser respektive beslutande organ för att utse auktoriserade provplatser inom kontrollområden där regeringen gett möjlighet att utse APP. Det allmänna skall ha bestämmande inflytande över verksamhet vid riksprovplats.

MPR utövar tillsyn av riksprovplatser som inte är myndighet samt av auktoriserade provplatser oberoende av ställning.

Efter samråd med riksrevisionsverket (RRV), fastställer MPR de avgifter som riksprovplatserna har rätt att ta ut för provningen. Detta gäller dock inte riksprovplatser som är statlig myndighet eller AB Svensk bilprovning. MPR fastställer också efter samråd med riksrevisionsverket auktorisationsavgifter för provplatser samt avgifter för examineringen i oförstörande provning.

Föreskrivande myndigheter har skyldighet att samråda med MPR innan nya eller ändrade föreskrifter meddelas inom områden där provplatser har utsetts. MPR har å andra sidan skyldighet att samråda med berörd föreskrivande myndighet inom de områden där provplatser kan utses.

MPR har förvaltningsansvaret för den svenska mätplatsorganisationen bestående av riksmätplatser och auktoriserade mätplatser. Syftet med denna organisation är att hålla normaler som säkerställer internationellt spårbara kalibreringar av mätdon för användare inom industri, handel, forskning och förvaltning. Spårbarhet uppnås genom att normalen kalibreras mot en noggrannare normal i en kedja som slutligen leder till en jämförelse med enhetens internationellt antagna definition.

MPR bereder regeringens beslut att utse riksmätplatser. Endast statlig myndighet kan utses till riksmätplats.

MPR utövar tillsyn av auktoriserade mätplatser som inte är statlig myndighet. I den praktiska tillsynen har MPR dock gjort samma utvärdering oavsett huvudmannaskapet. MPR fastställer efter samråd med riksrevisionsverket auktorisationsavgifter för mätplatserna.

2.2 Arbetsformer

Arbetet vid MPR sker både som löpande verksamhet och som särskilda projekt.

En väsentlig del av den löpande verksamheten består i tillsyn av provplatser och mätplatser. Tillsynen av auktoriserade mätplatser och provplatser sker i regel som återkommande besök. Uppläggningsen kan variera. Vid besöken kan ansvarig från MPR delta tillsammans med en särskild teknisk bedömare som anlitas från riksmätplats eller riksprovplats. I en del fall klaras besöken av en teknisk bedömare enbart. Vid besöken görs förutom en teknisk bedömning också en utvärdering av organisation och tillämpningen av kvalitetssystem. Eventuella brister i verksamheten som noteras vid besöken diskuteras med företagen så att åtgärder vidtas.

När företag skall nyauktoriseras sker en ingående prövning genom besök och efterföljande utvärdering. Ett viktigt led i tillsynen av auktoriserade mätplatser är s.k. jämförelsemätningar som innebär att samtliga mätplatser inom ett storhetsområde får mäta ett kalibrerat objekt. Innehåll och uppläggning av tillsyn av mätplatserna är preciserad i rapporten MPR 1989:2. En allmän föreskrift om ackrediterade laboratorier kommer att utarbetas.

Tillsynen av riksmätplatser och riksprovplatser sker i varierande former med hänsyn till behov och förutsättningar. Tillsyn av riksmätplatser sker regelbundet. En del av denna tillsyn består i att årligen faställa och följa upp det s.k. underhållsuppdraget.

Tillsynsbesök hos riksprovplatser har genomförts i vissa fall. MPR är för närvarande i färd med att utarbeta allmänna föreskrifter för riksprovplatser som bl.a. kommer att användas som underlag vid tillsynen. Som ett led i detta

arbete kommer provbedömningar grundade på ett förslag till kommande föreskrifter att göras vid och i samarbete med tre riksprovplatser under våren 89.

Erfarenhetsåterföring inom provnings- och mätplatsorganisationen är betydelsefull. MPR ordnar regelbundet mätplatsmöten och s.k. erfarenhetsdagar för auktoriserade provplatser, RMP-seminarier, RPP-seminarier och särskilda sammankomster för chefer inom riksprovplatser.

En återkommande uppgift för MPR är att revidera taxor och avgifter samt uppdatera föreskrifterna bl.a.med hänsyn till ändrade avgifter.

En stor del av MPR:s verksamhet sker i projektform. Projekt förekommer i skilda sammanhang, t.ex. för att utreda samordnings- eller utvecklingsbehov inom den tekniska kontroll- och mätorganisationen, utveckla nya ackrediteringsuppgifter och utarbeta föreskrifter.

Några aktuella exempel på projekt är följande:

"ECE-reglementen på fordonsområdet" som lämnar förslag till provande och godkännande organ i Sverige, "Försäkring av spårbara mätresultat i nordisk industri" som är ett förprojekt delfinansierat av Nordisk Industrifond, "Småföretagens kalibreringsbehov" som genomförs genom bearbetning av de regionala utvecklingsfonderna och som har till syfte att förbättra möjligheterna för småföretag att ha tillgång till kalibrerade mätutrustningar, samt projekt för uppbyggnad av en ackrediteringsmöjlighet för vattenlaboratorier enligt internationella regler. Som ett led i det sistnämnda projektet och till följd av kommande internationella krav har MPR bl.a. utarbetat en särskild kurs för tekniska bedömare. Totalt omfattar verksamheten vid MPR för närvarande ett 20-tal projekt.

MPR svarar för examinering i oförstörande provning (OFF) enligt Nordtestsystemet och enligt särskilda krav från Statens kärnkraftinspektion. Den omfattar 10-20 examinationsperioder totalt under året. Verksamheten bedrivs vid MPR:s avdelning i Stockholm.

Projektverksamheten liksom tillsynsuppgiften innebär att MPR:s personal har mycket omfattande kontakter med bl.a. föreskrivande myndigheter, mät- och provplatser, företag, branschorganisationer och standardiseringsorganisationer.

MPR:s roll som nationellt samordningsorgan för mätning och teknisk kontroll ställer krav dels på en bred medverkan i andra organisationers och gruppers arbete, dels på att MPR etablerar samråds- och samverkansformer gentemot andra.

F.n. är MPR representerat i bl.a. fullmäktige för såväl Standardiseringskommissionen i Sverige (SIS) som SIS allmänna standardiseringsgrupp (SIS-STG). Vidare ingår MPR i flera samrådsgrupper och kommittéer inom standardiseringsverksamheten. De samrådsgrupper som MPR etablerat är främst knutna till riksprovplatsernas verksamhet eller till olika kontrollområden.

MPR har för svensk del en viktig funktion att fylla i den internationella samverkan som sker på områdena teknisk kontroll och mätning. Således deltar MPR f.n. i arbetet inom International Organisation for Standardization (ISO) och International Laboratory Accreditation Conference (ILAC). I det västeuropeiska samarbetet deltar MPR i verksamheten främst inom Western European Calibration Cooperation (WECC) och Western European Accreditation Cooperation (WELAC). Det nordiska samarbetet sker främst inom ramen för NORMET, NORDA och NORDTEST.

MPR är part i följande internationella och bilaterala avtal:

- avsiktsförklaringen om samarbete mellan europeiska nationella metrologiorgan under namnet EUROMET,
- bilaterala deklARATIONER om likvärdighet av den brittiska, den nederländska och den italienska kalibreringstjänsten med den svenska,
- avsiktsförklaringen om att träffa bilaterala överenskommelser om att verka för ömsesidigt godtagande av provningsresultat från nationellt auktoriserade provningsorgan i Norden samt
- en sådan överenskommelse enligt ovan med Statens Tekniska Prövenävn i Danmark.

Förutsättningen för MPR:s likvärdighetsdeklARATIONER har varit att MPR har utvärderat det system som deklARATIONEN avser och funnit att det uppfyller de krav som ställs i tex ISO/IEC guiderna 25 och 38 samt WECC-dokument 17-1988.

Marknadsföring och information om MPR:s verksamhet sker både som ett led i den löpande verksamheten med kontakter med företag, organisationer och myndigheter och som särskilda projekt. Den pågående uppbyggnaden av ackreditering av vattenlaboratorier omfattar som exempel en mängd kontakter med branschorganisationer, laboratorier och myndigheter. Småföretagens kalibreringsbehov uppmärksammas särskilt genom ett projekt som syftar till att öka antalet kalibreringsställen och informera företagen om möjligheten till spårbara kalibreringar.

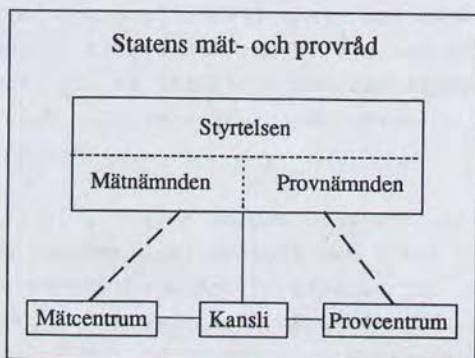
Ytterligare ett projekt syftar till att öka kundkretsen hos den svenska mätplatsorganisationen. Detta sker genom att MPR söker uppmärksamma och påverka reglerna för statlig upphandling och stödja den kvalitetsoffensiv som

sker inom ramen för Nationalkommittén för Svensk Kvalitet.

Som ett led i marknadsföring och information producerar MPR ett flertal publikationer och broschyrer om verksamheten. Några exempel är Mätplatskalendern, Metrologen och förteckningar över auktoriserade provplatser.

2.3 Organisation

MPR består av två enheter, mätcentrum och provcentrum samt ett gemensamt kansli. Mätcentrum respektive provcentrum leds av en överingenjör. Chefen för provcentrum är också chef för kansliet. Organisation i stort framgår av följande figur

Inom mätcentrum behandlas frågor som gäller organisation och samordning av den mättekniska verksamheten i landet.

Inom provcentrum behandlas frågor som gäller organisation och samordning av provnings- och kontrollverksamheten i landet.

Kansliet svarar för gemensam administration som registrering, ekonomi, personal och lokalfrågor. Inom kansliet be-

reds också anslagsframställning, verksamhetsberättelse, verksamhetsplan och personalplan för MPR enligt underlag från enheterna och kansliet.

Mätnämnden beslutar i frågor som gäller samordning och tillsyn av metrologisk verksamhet. Provnämnden beslutar i frågor som gäller samordning och tillsyn av provnings- och kontrollverksamhet.

Vardera nämnden består av högst 10 ledamöter som regeringen utser. Bland ledamöterna förordnar regeringen en ordförande och en vice ordförande.

MPR leds av en styrelse som består av en ordförande samt ordförandena i mätnämnden och provnämnden. MPR:s styrelse skall avgöra

1. frågor av principiell natur som berör såväl det mät-tekniska området som provningsområdet,
2. frågor om avgifter från auktoriserade mät- och provplatser,
3. anslagsfrågor och andra frågor av ekonomisk betydelse som är gemensamma för mät- och provsidan,
4. frågor om tillsättning av tjänst i lägst lönegrad N 21 och antagande av annan personal med motsvarande löneställning,
5. frågor om skiljande från annan anställning än provanställning eller om skiljande från uppdrag eller om disciplinansvar, åtalsanmälan, avstängning eller läkarundersökning samt
6. andra frågor som mätnämnden, provnämnden eller kanslichefen hänskjuter till styrelsen.

2.4 Personal och ekonomi

Vid MPR finns för närvarande 17 tjänster. Av dessa ingår 10 i provcentrum, 6 i mätcentrum och 1 i kansliet.

Av tjänsterna utöver chefsbefattningarna är 9 tekniska handläggare, 3 administrativa handläggare, 1 registrator/assistent och 2 sekreterare .

Fördelning på befattningsbeteckningar:

Överingenjör	3
Avdelningsdirektör	10
Byrådirektör	3
Byråsekreterare	2

MPR:s myndighetsverksamhet finansieras genom en avgift (f.n. 0,75 %) av omsättningen vid riksprovplatserna. Den egna verksamheten finansieras därutöver genom auktorisationsavgifter och uppdragsinkomster. För budgetåret 1988/89 beräknas kostnaden för verksamheten till 12,5 milj. kr. varav 5,1 milj. kr. avser uppdragsverksamhet.

Intäkterna från riksprovplatserna (totalt ca 7,3 milj. kr.) har f.n. följande fördelning.

Svensk bilprovning	72 %
Statens anläggningsprovning	16 %
SEMKO	8 %
Övriga	4 %

MPR har ett eget anslag på statsbudgeten, som dels reglerar myndighetsverksamheten genom ett s.k. 1 000-kronorsanslag dels tar upp det bidrag som MPR fördelar till riksmätplatserna. Detta bidrag uppgår för innevaran-

de budgetår till 3,7 milj. kr. Därutöver får MPR under budgetåret 1988/89 använda 2 milj. kr. av sitt ackumulerade överskott från myndighetsverksamheten för att finansiera nyinvesteringar vid riksmätplatserna. De medel som finns upptagna under MPR:s anslag på statsbudgeten avser sålunda verksamhet som inte bedrivs inom den egna myndigheten.

Regeringen har för innevarande budgetår förskrivit att högst 7 009 000 kr. får användas av inkomsterna från riksprovplatserna och att högst 3,8 milj. kr. får avse lönekostnader för myndighetsverksamheten. Icke utnyttjade medel tillförs anslaget och får användas efter tillstånd av regeringen.

För uppdragsverksamheten disponerar MPR en rörlig kredit hos riksgäldskontoret (f.n. 0,5 milj.kr.)

3 KRAV PÅ NYA MPR

3.1 Utgångspunkter

Riksdagens beslut med anledning av prop. 1988/89:60 medför nya krav på verksamheten vid MPR.

Förändringarna går i huvudsak ut på följande:

1. MPR skall bli ett ackrediteringsorgan enligt gängse internationella regler.

2. MPR:s roll som central förvaltningsmyndighet för teknisk kontroll och mätteknik skall stärkas.

Uppgiften som ackrediteringsorgan av laboratorier enligt gängse internationella regler innebär i praktiken att bl.a. kommande europastandard EN 45001, EN 45002 och EN 45003 blir viktiga instrument för verksamheten.

Laboratorier är i detta sammanhang en gemensam beteckning för provnings- och mättningsorgan. Termen används i vid mening och med samma innebörd som det engelska "laboratory".

De generella krav som ställs på ett ackrediteringsorgan innebär att detta skall:

- vara ett rättsligt definierat organ,
- ha ett system för utarbetande och revidering av ackrediteringskrav baserade på god teknisk grund,
- ha fast anställd personal med lämpliga kvalifikationer och erfarenheter,

- ha fastställda regler och tillvägagångssätt för bedömning och tillsyn av laboratorier,
- ha tillgång till en lämplig grupp experter för teknisk bedömning och rådgivning,
- ha fastställda regler och tillvägagångssätt för ackreditering och återkallande av sådan ackreditering,
- ha fastställda rutiner för olika tekniska och administrativa frågor inom ackrediteringsverksamheten,
- ha kvalitetssystem för den egna verksamheten.

Det nya systemet innebär att ackreditering är frivillig och öppen för alla laboratorier, som uppfyller ställda krav. En myndighet kan föreskriva att för viss obligatorisk kontroll skall provning ha skett hos ackrediterat laboratorium. Systemet omfattar såväl provningslaboratorier som kalibreringstekniska laboratorier. I princip skall systemet vara öppet för all tekniskt godtagbar provningsverksamhet som man önskar få ackrediterad. Detta hindrar inte att systemet måste byggas upp successivt och att MPR därvid måste prioritera insatserna med hänsyn till resurserna.

Det nya systemet ersätter nuvarande auktorisationssystem. Detta har funnits sedan länge och omfattar i dag ett 60-tal auktoriserade mätplatser och ca 170 provplatser. Auktorisation har getts för 28 mättekniska storheter och följande fem kontrollområden; Besiktning av öppna cisterner, termografering av byggnader, provning av bildskärms-terminaler, petroleummätare och kontroll av vågar.

Den nya lagen om kontroll genom teknisk provning och om mätning innehåller bestämmelser om ackrediterade laboratorier som kommer att tillämpas automatiskt på befintliga auktoriserade mätplatser. På tidigare auktoriserade provplatser kommer de äldre bestämmelserna att tillämpas till dess MPR fattat beslut om ackreditering i varje enskilt fall. Den kommande ackrediteringen av vattenlaboratorier anpassas från början till den nya lagstiftningen och internationella regler.

3.2 Ackreditering

3.2.1 Framtida behov av ackrediteringstjänster m.m.

Min uppgift är att föreslå en organisation som är flexibel och som kan anpassas till ändrade förutsättningar och uppgifter. I dagens läge går det emellertid inte att beskriva alla tänkbara uppgifter och göra en säker marknadsbedömning för ackreditering. Frivilligheten medför att marknadens krav till stor del kommer att styra utvecklingen. På det nationella planet kan dock ett antal troliga eller intressanta områden pekas ut.

Behov av ackreditering med hänsyn till den internationella utvecklingen kommer uppenbarligen att vara växande men inriktningen och omfattningen går inte att bedöma närmare. Bl.a. är eventuella konsekvenser av EG:s nya s.k. Global Approach oklara liksom de svenska intentionerna och möjligheterna att agera i integrationsfrågorna.

Beträffande det nationella behovet av ackreditering är

det klart att befintliga auktoriserade prov- och mätplatser bör föras över till det nya systemet. De åtgärder som behövs för en sådan anpassning kommer att beskrivas i avsnitt 3.3.

De första laboratorier som kommer att nyackrediteras enligt det nya systemet är, som tidigare nämnts, laboratorier för vattenundersökningar i miljökontrollen. Upp till 200 laboratorier bedöms kunna bli ackrediterade försådana analyser. Planeringen för ackreditering ligger långt framme och MPR räknar med att sätta igång så snart den nya lagstiftningen trätt i kraft. En särskild utbildning för tekniska bedömare har genomförts och dessa utgör en rekryteringsbas för MPR i framtiden.

Andra ackrediteringsuppgifter som enligt MPR befinner sig i varierande grad av förberedelse är: provning av kalk, batteriprovning, brandprovning, mätning av radon samt oförstörande provning (OFFP).

3.2.2 Den praktiska hanteringen av ackreditering

I mitt uppdrag ingår att beakta den praktiska hanteringen av ackreditering.

Hanteringen kommer självfallet att variera avsevärt med hänsyn till om ackrediteringen avser en unik ackrediteringsuppgift för ett enstaka laboratorium eller om ackrediteringen avser en stor mängd laboratorier som ackrediteras för vissa provningar eller mätningar. Uppläggningsen kommer också att variera med hänsyn till vilket område som ackrediteringen avser. För mättekniska laboratorier finns sedan länge etablerade rutiner för auktorisation som tex i vissa avseenden innebär krav utöver den kommande europastandarden i 45 000-serien.

Ackrediteringsverksamhet innebär i sak inga större nyheter för MPR. Auktorisation av provplatser och mätplatser har funnits under många år varför erfarenheter finns att hämta från tidigare verksamhet på området liksom från den pågående planeringen för ackreditering av vattenlaboratorier.

Nedanstående exempel är främst avsett att spegla hanteringen när ett stort antal laboratorier ackrediteras för en ny uppgift.

- o En ackrediteringsuppgift aktualiseras. Det kan vara föreskrivande myndigheter, intresserade laboratorier, näringslivet, mfl som anmäler intresse för ackreditering.

När en ackrediteringsuppgift aktualiseras inom ett område som direkt berör ett tillsynsområde för en föreskrivande myndighet förutsätts att ett nära samråd sker med myndigheten.

- o Förutsättningarna för en ackreditering utreds i samråd med intressenterna. Berörd teknisk kommitté uttalar sig om de sakmässiga och tekniska förutsättningarna.
- o Plan för förberedelsearbetet upprättas vid behov.
- o Plan för marknadsföring och information upprättas.
- o Referensgrupp bestående av intressenter tillsätts vid behov.
- o Ackrediteringsuppgiften beskrivs i samverkan med berörd teknisk kommitté. Förslag till föreskrifter m.m. utarbetas.
- o Ackrediteringsavgift fastställs.
- o Laboratorier och kunder informeras om den kommande ackrediteringsmöjligheten.
- o Tekniska bedömare för området rekryteras.

- o Utbildning av tekniska bedömare genomförs vid behov.
- o Ansökning om ackreditering bedöms. Insänt underlag granskas och vid behov begärs kompletteringar. MPR utser bedömningsledare och teknisk bedömare för granskningen av det sökande laboratoriet
- o Tid för besök avtalas och MPR redovisar för den sökande vilka som skall medverka vid bedömningsbesök hos laboratoriet. Om dessa inte accepteras av laboratoriet utses andra av MPR.
- o Bedömning av laboratorium genom besök. Utomstående tekniska bedömare och bedömningsledare som kan komma utifrån eller vara från MPR genomför besöket. Resultatet dokumenteras i en rapport.
- o Jämförelsemätningar görs vid behov.
- o Beslut om ackreditering fattas av MPR, eventuellt efter det att laboratoriet gjort förändringar som aktualiseras under bedömningen.
- o Återkommande tillsyn genom periodiska besök. På grundval av bl.a. bedömningsrapporter tar MPR ställning till eventuella behov av åtgärder eller nya villkor för laboratoriet.
- o Provningsjämförelser och jämförelsemätningar organiseras samt genomförs enligt upprättad plan.
- o Erfarenhetsåterföring och -spridning, vilket t.ex. kan ske vid särskilda konferenser och seminarier.
- o Utvärdering av ackrediteringsuppgiften tekniskt och ekonomiskt när den varit i funktion några år.

När nya ackrediteringsuppgifter skall utvecklas kan behövas diskussion om prioriteringar och förarbete för att utreda vilka tilläggskrav som skall ställas på laboratorierna, avgränsning av uppgiften och definition av provningsmetoder, kostnader etc. Detta skall ske i bred samverkan med berörda intressenter. MPR måste ha tillräckliga resurser och effektiva former för att genomföra sådana projekt.

I en del fall kan det bli aktuellt att inrätta särskilda referensgrupper för diskussion i samband med utvecklingsarbetet.

När ackrediteringen gäller en unik uppgift för ett enskilda laboratorium sker diskussionen i huvudsak med det sökande laboratoriet. MPR får då i samarbete med laboratoriet och med stöd av den kompetens som de tekniska kommittéerna och bedömarena besitter utforma en ackreditering för den önskade specialuppgiften.

Interlaborativa provningsjämförelser är i regel en förutsättning för ackreditering av laboratorier. Provningsjämförelser innebär utvärdering och jämförelse av de resultat olika laboratorier erhåller vid analys av identiska prover. På den mättekniska sidan finns ett sedan länge etablerat mönster för jämförelsemätningar, s.k. audit. Exempel på provningsjämförelser för analyslaboratorier är de s.k. interkalibreringar som arbetarskyddsstyrelsens forskningsavdelning tidigare anordnade för vissa analyser av luftprover.

Ackrediteringssystemet ställer krav på en effektiv löpande administration som måste kunna anpassas till ackrediteringens omfattning. Uppgifterna består bl.a. i att administrera bedömarkurser, kontroll av ansökningshandlingar, att fastställa tidplaner för tillsynsbesök, hålla kontakt med bedömare, se till att bedömningsprotokoll

kommer in, administrera provningsjämförelser, expediering av ackrediteringsbeslut, att ta fram faktureringsunderlag, underlag för utbetalning av arvoden och ersättning för omkostnader mm.

En utbyggnad av ackrediteringen medför, om systemet får stor anslutning, att MPR till en början får satsa mycket resurser utan att insatserna direkt ger intäkter. När ett nytt område etableras kan stora insatser för bl.a. rekrytering av bedömare och förstagångsbedömning av laboratorier krävas. I ett senare skede när systemet är i ett fortvarighetstillstånd behövs inte samma insats. Det innebär att man inledningsvis kan få en puckel i verksamheten. Kraven på en god verksamhetsplanering blir därför stora.

3.2.3 Tekniska kommittéer

I min uppgift ingår att beakta hur permanenta rådgivande kommittéer bör knytas till verksamheten.

De tekniska kommittéerna skall ha en rådgivande funktion beträffande tekniska krav för ackreditering och andra tekniska frågor som hänger samman med ackreditering och arbeta enligt intentionerna i kommande europastandard EN 45 003. Kommittéerna bör också kunna vara rådgivande i tekniska frågor i samband med tillsynen över riksprovplatser och riksmätplatser.

En ytterligare viktig uppgift för kommittéerna är att bidra med teknisk expertis och ge möjlighet för MPR att vid behov få hjälp med kvalificerade bedömningar i verksamheten. De skall vara ett diskussionsforum för utvecklingsfrågor, teknik och prioriteringar.

Till ledamot i teknisk kommitté utses personer med sakkunskap inom resp. område. Uppdraget bör vara tids-

begränsat så att nödvändiga anpassningar av kommitténs sakkunskap smidigt kan göras med hänsyn till utvecklingen av verksamheten.

Kommittéerna bör vara direkt underställda generaldirektören. Former och rutiner för kommittéernas arbete skall vara formellt fastlagda av MPR.

Jag bedömer att fyra kommittéer inledningsvis behöver inrättas avseende följande områden: kemi, mekanik, elteknik samt för metrologiska frågor. Kommittéerna kan sedan behöva bli fler i takt med att bredden på verksamheten ökar.

3.2.4 Tekniska bedömare

I mitt förslag skall jag beakta hur tekniska experter s.k. bedömare bör knytas till verksamheten.

Tekniska bedömare behöver rekryteras allteftersom ackrediteringssystemet växer. Kraven på tekniska bedömare finns angivna i kommande europastandard EN 45 002. De tekniska bedömarna skall enligt dessa regler uppfylla vissa krav:

- väl känna till ackrediteringsvillkoren och eventuella ytterligare tekniska villkor samt den aktuella ackrediteringsproceduren,
- ha grundlig kännedom om den tillämpliga bedömningsmetoden och bedömningshandlingarna,
- vara tekniskt förtrogna med de speciella provningar eller typer av provningar som ackrediteringen avser,
- kunna kommunicera på ett effektivt sätt samt

- vara fria från några intressen som skulle kunna orsaka att bedömarens handlar på ett sätt så att objektiviteten kan ifrågasättas.

Bedömarna kan komma från tex riksprovplatser, riksmätplatser, universitet, högskolor, forskningsinstitut och andra expertorgan. Enligt de kommande internationella reglerna skall ackrediteringsorganet ha en lämplig procedur för att utse kompetenta bedömare. Dessa skall förses med en aktuell uppsättning av bedömningsinstruktioner som stöd för arbetet.

Bedömarverksamhet finns redan inom MPR även om denna inte i alla avseenden uppfyller de nya internationella kraven. F.n. rekryteras tekniska bedömare för ackreditering av vattenlaboratorier. Utbildning av 25 bedömare har genomförts. MPR är vidare i färd med att utarbeta en skriftlig handledning för bedömarna.

Det har enligt MPR inte varit några svårigheter hittills att få tag i intresserade och kvalificerade bedömare på detta område. Erfarenheterna från denna och tidigare verksamhet, främst på mätsidan, kan ligga till grund för framtida principer för rekrytering, utbildning och arvodering m.m. av bedömare. Jag ser därför inga problem i den kommande hanteringen av systemet med tekniska bedömare.

3.2.5 Information och marknadsföring

MPR:s informationsverksamhet behöver utvecklas ytterligare. MPR:s verksamhet måste bli bättre känd. Information till alla berörda intressenter kommer att bli mycket viktig när ackrediteringen byggs upp. Det gäller att sprida kännedom om systemet såväl hos eventuellt blivande ackrediterade laboratorier som hos deras kunder och föreskrivande myndigheter.

I samband med omorganisationen behövs en särskild informationsinsats om de tjänster nya MPR har att erbjuda. Samtidigt är det viktigt att insatsen anpassas till de resurser som MPR har för att hantera ackrediteringen och att den riktas till de rätta målgrupperna.

3.2.6 Avgifter

När avgiftsfinansieringen vid MPR ökar skärps kraven på väl fungerande ekonomisystem. Det gäller bl.a. budgetering och kostnads- och intäktsuppföljning. Former och principer för att kostnadsmässigt skilja myndighetsdelen från ackrediteringen behöver utvecklas. Jag återkommer till den saken under punkt 3.5.

En väsentlig fråga är hur mycket av kostnader för förbättrande utvecklings- och planeringsarbete som skall täckas av avgifter. Detta beror givetvis på typen av ackreditering.

I andra fall kan det finnas ett starkt samhällsintresse att få fram ackrediterade laboratorier. Då kan det vara motiverat att sektorsmyndigheterna bidrar till utvecklingsarbetet. Ett exempel är det arbete som ligger bakom den kommande ackrediteringen av vattenlaboratorier, vilket f.ö. finns dokumenterat i en gemensam rapport från naturvårdsverket och MPR, Kvalitetssäkrad miljökontroll.

Avgiftsprinciper för ackrediteringen behöver utvecklas i samråd med riksrevisionsverket. Detta gäller tex om man skall tillämpa system med schablonavgifter eller i varje enskild ackreditering ta ut den beräknade faktiska kostnaden. Blandformer är också tänkbara.

Ett exempel är nuvarande avgifter för auktoriserade mätplatser. De består av dels en avgift för förstagångsauk-

torisation per begreppsområde, dels en årsavgift per begreppsområde som täcker kostnader för tillsyn och s.k. auditmätningar. Vid utökning eller ändring tillkommer ytterligare avgifter. Avgifterna täcker MPR:s kostnader för auktorisationen.

3.3 Anpassning av det befintliga auktorisationssystemet och andra övergångsfrågor

3.3.1 Åtgärder för anpassning

I mitt arbete skall jag beakta hur det nuvarande auktorisationssystemet bör anpassas till ett kommande ackrediteringssystem.

Förslaget till lag om kontroll genom teknisk provning och om mätning innebär att befintliga auktoriserade mätplatser direkt omfattas av lagen. För de auktoriserade provplatserna finns inte denna automatik. För att dessa skall ackrediteras måste nya beslut fattas i varje enskilt fall.

För auktoriserade mätplatser krävs således inga omedelbara åtgärder för att betraktas som ackrediterat enligt den kommande lagstiftningen. I sak innebär dock 45 000-serien ytterligare krav i vissa avseenden, t.ex. krav på kvalitetssystem. I andra avseenden är de gällande standarderna på mätsidan mer långtgående. MPR bör därför analysera vilka konsekvenser tillämpningen av kommande europa-standard kommer att få, för att i samråd med mätplatserna lägga upp en plan för hur eventuella kompletteringar skall införas.

Den befintliga auktorisationen för provning av bildskärmar samt den kommande ackrediteringen av vattenlaboratorier uppfyller kraven i kommande europa-standard. Bland övriga auktoriserade provplatser kommer besiktning av

öppna cisterner och termografering att medföra behov av kompletterande insatser vid övergången till ett nytt system. I sak är det kravet på kvalitetssystem i EN 45000-serien som är nytt.

Enligt min uppfattning behöver detta sannolikt inte medföra några större bekymmer. De flesta av de aktuella företagen är små, vilket innebär att kvalitetssystemen för verksamheterna kan vara relativt okomplicerade. Några standardförslag kan utarbetas som stöd för företagen. För cistern- respektive termograferingsföretagen genomförs vanligtvis årligen sk erfarenhetsdagar då de autoriserades verksamhet diskuteras. Vid kommande erfarenhetsdagar kan utformningen av kvalitetssystem tas upp. Därefter bör bedömarna följa upp saken vid planerade tillsynsbesök varefter formellt beslut om ackreditering kan fattas. På så sätt kan ackrediteringen avlösa auktorisationen inom loppet av 1-2 år.

3.3.2 Föreskrifter

I min uppgift ingår att överväga behov av ändrade och nya föreskrifter på området.

MPR har 18 föreskrifter eller allmänna råd i sin författningssamling, MPFS. Sannolikt kommer hela regelmassan att behöva revideras under den närmaste tiden till följd av den nya lagstiftningen. Denna anpassning bör dock inte orsaka några större bekymmer.

MPR har nyligen sett över föreskrifterna på mät- och provområdet.

För närvarande pågår arbete med en allmän föreskrift om ackrediterade provningslaboratorier. I sak innebär de kommande reglerna en anpassning till blivande europa-standard. Förslaget väntas bli klart under våren. Ett

annat arbete med allmän föreskrift för riksprovplatserna pågår också.

Under våren 1989 kommer MPR att upprätta en samlad beskrivning av vilka ändringar i befintliga föreskrifter som behövs med anledning av den nya lagstiftningen.

I detta arbete bör enligt min mening även ingå att klarlägga eventuella behov av ändringar i föreskrivande myndigheters befintliga regler som avser auktorisation.

MPR skall på ett lämpligt sätt föra en förteckning över ackrediterade laboratorier.

3.4 Uppgiften som central förvaltningsmyndighet för teknisk kontroll och mätteknik

I mitt förslag till instruktion redovisas myndighetsuppgifterna.

3.4.1 Nationellt forum för samverkan och internationellt samarbete

MPR måste ha en styrelse och ledning som skapar förtroende hos berörda intressenter. I styrelsen bör därför olika intressen och användare vara representerade bl.a. näringsliv, arbetstagare, konsumenter och föreskrivande myndigheter. I styrelsen bör även ingå ledamöter med teknisk och verksamhetsmässig kompetens inom området.

Frågor om policy och strategi för utveckling av ackrediteringen blir viktiga. Marknadsbedömningar kommer att få stor betydelse med hänsyn till kravet på att ackrediteringsverksamheten måste vara ekonomiskt självbärande.

Det är enligt min mening väsentligt att man på olika nivåer inom MPR kan finna effektiva former för samverkan.

MPR bör aktivt bevaka utvecklingen på mät- och kontrollområdet, redovisa de behov som finns och föreslå respektive genomföra åtgärder. Den samordnande funktionen för nationella och internationella frågor om teknisk kontroll och mätning blir viktig. En fortgående anpassning till internationella regelsystem kommer att kräva stora insatser. Dialog med berörda sektorsmyndigheter och departement måste ske löpande.

Uppgiften förutsätter även kontakter med branschsamman slutningar, representanter för leverentörer, tillverkare och brukare, samt med certifierings- och standardiseringsorgan.

Ackrediteringsystemet är frivilligt och är ett medel att öka trovärdigheten för mät- och provningsverksamhet. För att MPR skall kunna genomföra sitt uppdrag är det väsentligt att alla berörda instanser är medvetna om och utnyttjar det system som nu växer fram och inte utan särskilda skäl etablerar parallella system för ackreditering.

Det är väsentligt också med hänsyn till den internationella utvecklingen att det finns ett samlat kvalificerat nationellt forum som utländska myndigheter och organisationer med motsvarande uppgifter som MPR och andra intressenter kan vända sig till i principiella frågor om mätning och kontroll. MPR bör kunna spela en roll för internationell harmonisering och samordning inom sitt ansvarsområde. Frågor kring EG-integration, EFTA/EG-frågor får särskild aktualitet. Det är viktigt att MPR kan möta dessa behov.

3.4.2 Tillsynsmyndighet för riksprovplats- och riksmätplatsorganisationen

MPR:s uppgift att föreslå kontrollområden och riksprovplatser samt i vissa fall fastställa taxor blir oförändrade i den nya lagen. Det samma gäller uppgifterna gentemot riksmätplatssystemet.

I regeringens propositionen 1988/89:60 förutskickas att MPR:s tillsyn över riksprovplatserna får en mer teknisk inriktning. Tillsynen skall anpassas till de skilda förutsättningar som finns inom olika riksprovplatser. Beträffande riksmätplatserna finns ett beställare/leverantörsförhållande som ger speciella förutsättningar för tillsynen.

Teknisk kompetens som finns på olika håll skall som tidigare beskrivits i avsnitt 3.2.4 utnyttjas i tillsynen.

Genom tillkomsten av tekniska kommittéer och ett systematiskt utnyttjande av tekniska bedömare kan tillsynen enligt min mening utvecklas på det sätt som anges i propositionen. I avsnitt 3.7 lämnas synpunkter på önskvärd kompetensutveckling inom MPR.

En del av MPR:s uppgifter beträffande riksmätplatssystemet har en speciell karaktär som måste beaktas vid utformningen av ny organisation. Det gäller bl.a. uppgiften att fördela det s.k. underhållsanslaget mellan skilda riksmätplatser. MPR har ett särskilt ansvar för att se till att mätplatsorganisationen byggs ut och underhålls.

3.5 Budgetsystem

Omfattningen av MPR:s verksamhet kommer till mycket stor del att avgöras med hänsyn till hur ackrediteringsmarknaden utvecklas. Ackrediteringssystemet skall var självfi-

nansierande genom avgifter på ackrediteringsförfarande och tillsyn. Utvecklingen på ackrediteringsmarkanden kan vidare medföra konsekvenser för den myndighetsrelaterade delen av MPR:s verksamhet om exempelvis de förskrivande myndigheterna ändrar sina kontrollordningar. Sammantaget innebär detta att MPR bör bygga upp ett ekonomisystem som medger en redovisning av kostnader och intäkter på såväl projektnivå som för olika verksamhetsdelar. Uppdragsverksamheten bör särredovisas i förhållande till myndighetsuppgifterna. För att detta skall kunna göras fordras bl.a. ett tidrapporteringssystem inom organisationen.

MPR måste utforma en policy för avgiftsprinciperna vid ackreditering. En viktig fråga är att utforma ett avgiftssystem som tillgodoser ett flexibelt ackrediteringsförfarande för de skilda slags ackrediteringar som kan komma i fråga. I vissa fall kan det, som berörts tidigare, gälla att ackreditera ett enstaka laboratorium medan det i andra fall kan gälla ett flertal.

En ny ekonomifunktion bör byggas upp för den nya myndigheten, vilket bl a innebär att ekonomifrågorna samlas till någon eller några tjänstemän. Eftersom MPR har ett avtal med statens provningsanstalt kan en stor del av den löpande ekonomiadministrationen även i fortsättningen förläggas utanför den egna myndigheten. Kraven på en ökad ekonomisk framförhållning motiverar dock att MPR utvecklar sin beställarkompetens, t ex när det gäller utformning av ekonomiska rapporter m.m.

Statsmakternas styrning av MPR kommer att ses över i samband med övergången till treåriga budgetcykler.

3.6 Kvalitetssystem

I mitt uppdrag ingår att överväga hur ett kvalitetssystem för MPR bör utformas.

Av den kommande europastandarden följer att ackrediteringsorganet skall ha ett eget kvalitetssystem. MPR har nu ett sådant system. En person inom MPR ansvarig för kvalitetssystemet skall finnas.

I regel är det väsentligt att man i ett kvalitetssystem klargör organisation, beslutsvägar och delegeringar, arbetsfördelning, informations- och samrådsskyldighet och vägar för erfarenhetsåterföring samt rutiner. Den nya organisationen kommer att kräva anpassningar och utveckling av kvalitetssystemet.

Enligt min mening är det väsentligt att MPR:s kvalitetsystem får genomgå en extern revision när systemet fått verka något år och blivit etablerat.

3.7 Rekrytering, kompetens och utbildningsbehov

I min uppgift har också ingått att överväga behov av framtida kompetensinriktning med hänsyn till den ändrade verksamheten.

Jag kan först konstatera att MPR är och förblir en relativt liten myndighet. Den tekniska kompetensen inom myndigheten måste utnyttjas på mest effektiva sätt. Organisationen måste utformas så att skilda specialistområden kan komplettera och korsbefrukta varann.

Ett växande ackrediteringssystem kan på sikt medföra behov av förstärkningar. Det är bl.a. uppenbart att en väsentlig utökning av uppdragsverksamheten ställer nya och skärpta krav på ekonomirutinerna inom MPR. Kraven på administrativ service kommer att öka vilket inledningsvis kan klaras genom omfördelning av arbetsuppgifter och ett ökat utnyttjande av tjänster inom ramen för avtalet med statens provningsanstalt.

På den tekniska sidan är det framförallt väsentligt att motverka hög personalomsättning. Det gäller att organisera arbetet på ett sådant sätt att personalen kan behålla en hög teknisk nivå på vissa kärnområden samtidigt som den utvecklas på nya områden och i mer generalistisk riktning. Gynnsamt för en sådan utveckling är tex att bedriva projekt gemensamma mellan MPR och riksmätplatser respektive riksprovplatser. Möjligheterna till utbytets-tjänstgöring mellan MPR och mät- respektive provplatser bör också prövas.

För närvarande finns inga behov att rekrytera ytterligare personal i avsikt att täcka nya teknikområden. Däremot bör arbetssättet utvecklas så att den sårbarhet som i dag finns på den förhållandevis specialiserade mätsidan motverkas. Ett sätt är att handläggarna i ökande utsträckning genomför tillsynsbesök tillsammans och därigenom på sikt lär sig varandras områden. Inom nuvarande mätcentrum finns värdefulla kunskaper som kan utnyttjas även i ackrediteringsverksamhet för provningslaboratorier.

Beträffande utbildningsbehov vill jag särskilt uppmärksamma följande områden:

- o Kvalitetssäkring och revision av kvalitetssystem. Området är av strategisk betydelse för MPR:s framtida roll som ackrediterings- och tillsynsorgan. Samtliga tekniska handläggare bör få kvalificerad vidareutbildning på området. Utbildningen bör utöver teoriundervisning bestå av systemrevisioner som genomförs under handledning.
- o Förvaltningsrätt mm. Det behövs en allmän utbildning om former för och krav i myndighetsutövning, offentlighetsprinciper, sekretessregler etc. Det kan vara särskilt väsentligt i en verksamhet som skall hantera så-

väl en myndighetsroll som en ackreditering byggd på frivillighetens grund. Utbildningen kan förslagsvis genomföras internt.

De ovannämnda utbildningarna har som ytterligare syfte att samordna mät- och provningsdelarna inom MPR. Det gäller att inom MPR skapa ett gemensamt arbetsätt och ett gemensamt sätt att uppträda.

Jag ser därför den föreslagna utbildningen som en väsentlig förutsättning för att omorganisationen skall kunna genomföras på ett bra sätt.

4 FÖRSLAG TILL ORGANISATION MM

4.1 Krav på organisationen

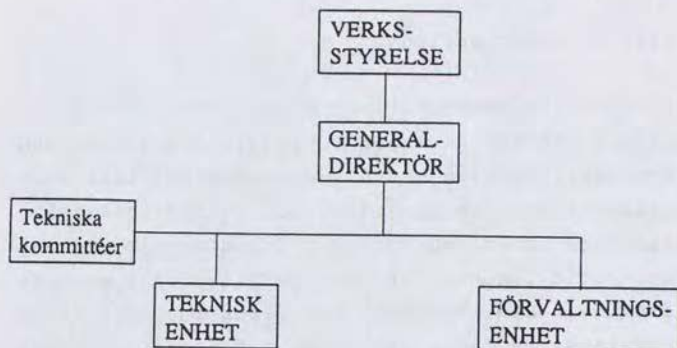
I avsnitt 3 har jag beskrivit vilka konsekvenser den nya lagstiftningen och ett kommande ackrediteringssystem medför för MPR. Verksamheten måste kunna anpassas till ändrade förutsättningar och uppgifter, bl.a. med tanke på att omfattningen av ackreditering i framtiden är svår att överblicka. Detta innebär att den nya organisationen måste vara flexibel. Den kompetens som finns inom MPR måste kunna tillvaratas på bästa sätt utan att organisatoriska gränser lägger hinder i vägen. Organisationen måste medge en effektiv styrning och samordning av verksamheten. Den skall ge organisatoriska och kompetensmässiga förutsättningar att uppfylla internationella krav på ackrediteringsorgan.

Riksdagens beslut med anledning av prop. 1988/89:60 innebär, som tidigare nämnts, att MPR organiseras om från nämndmyndighet till en myndighet av verkstyp ledd av en generaldirektör och med en lekmanstyrelse. Nuvarande provnämnden och mät-nämnden avskaffas. Rådgivande tekniska kommittéer med kvalificerad teknisk expertis knyts till myndigheten.

Mitt förslag beträffande organisationen innebär att den nuvarande uppdelningen i mätcentrum och provcentrum samt kansli ersätts av en teknisk enhet och en enhet för förvaltning. Inom organisationen utses en kvalitetsansvarig, som rapporterar direkt till generaldirektören.

Organisationen i stort framgår av figuren på följande sida.

STATENS MÄT- OCH PROVSTYRELSE

4.2. Beskrivning av organisationen

4.2.1 Tekniska enheten

Den tekniska enheten skall handlägga frågor om mätteknik och teknisk kontroll. Den skall handlägga frågor om samordning och utveckling av systemen med riksprövplatser och riksmätplatser. Enheten skall bereda ärenden om utseende av nya riksprövplatser och riksmätplatser samt bedriva tillsyn över dessa. I tillsynen ingår teknisk beredning av underhållsprogrammen för riksmätplatser.

Enheten skall svara för ackreditering av laboratorier enligt gängse internationella regler samt för tillsynen över dessa.

Enheten skall utarbeta förslag till föreskrifter. Den skall utveckla och medverka i nationell och internationell samverkan på området. Den skall medverka i beredningen av internationella överenskommelser och inom sitt område bevaka internationellt samarbete i Norden och Europa.

Förslaget innebär att de tekniska uppgifter som f.n. handläggs inom mätcentrum resp. provcentrum samlas till den tekniska enheten. Någon organisatorisk indelning inom den tekniska enheten behövs inte.

Däremot finns det behov av en tydlig och ändamålsenlig uppdelning i sakområdesansvar mellan handläggarna. Exempel på sådana områden kan vara vissa mättekniska storheter eller vissa typer av teknisk provning. Inom sakområdet skall handläggarna svara för frågor om riksmätplatser respektive riksprovplatser, ackreditering, utvecklingsfrågor etc. Indelningen får inte hindra att man arbetar även på andra områden när så behövs.

En betydande del av verksamheten förutsätts ske i projektform där flera handläggare engageras i gemensamma projekt.

Den nuvarande verksamheten med examinering i oförstörande provning (OFF), som bedrivs vid MPR:s avdelning i Stockholm, ingår i den tekniska enheten.

Vid enheten behövs en person som sköter den löpande administrationen av ackrediteringsystemet. I uppgifterna ingår bl.a. att hantera ansökningshandlingar, biträda vid planering av tillsynen, utarbета fakturaunderlag, utbetalning av arvoden mm.

Enhetens personal vid inrättande:

- 1 teknisk chef
- 8 tekniska handläggare
- 1 handläggare för administration av
ackrediteringsverksamheten

4.2.2 Förvaltningsenheten

Mitt förslag innebär att funktioner för marknadsföring och juridik samt planerings- och administrativ funktion samlas i en enhet. Enheten skall stödja verksledning och teknisk enhet.

Enheten skall svara för verksamhetsplanering, anslagsframställning, internbudget, årsredovisning, ekonomisk uppföljning och övriga förvaltningsärenden.

Inom enheten skall beredas ärenden om vissa avgifter för obligatorisk kontroll och avgifter för ackreditering m.m.

Enheten skall svara för beredning av juridiska frågor och i övrigt bistå med juridisk expertis.

Enheten skall svara för extern information och marknadsföring, framställning och distribution av publikationer m.m.

Enheten skall se till att allmänna internationella frågor bevakas liksom att kontakter med kommerskollegium etc. kommer till stånd inom MPR:s intresseområde. Enheten bör också svara för allmänna kontakter med föreskrivande myndigheter.

Enheten skall svara för personaladministrativa frågor. Den skall svara för gemensamt stöd som sekreteriatsfunktioner, utskrift, lokaler och utrustning, drift av datornät, ekonomifunktioner, diarium, arkiv, reception, etc.

Nuvarande lösning med köp av extern administrativ service bör behållas. MPR bör dock se över hur statens provningsanstalts service utnyttjas, så att dubbelarbete kan und-

vikas. I detta sammanhang bör man också undersöka om det kunde vara till MPR:s fördel att utnyttja administrativ service från någon annan myndighet (motsv.) efter anbuds-förfarande.

Enhetens personal vid inrättande:

- 1 administrativ chef
- 3 handläggare
- 2 assistenter

4.3 Verksstyrelse och ledning

Generaldirektören är chef för myndigheten. En sekreterartjänst till generaldirektören bör nyinrättas.

I verksstyrelsen bör med hänsyn till ackrediteringssystemet finnas en bred representation av användare. Verksstyrelsen föreslås bestå av generaldirektören och företrädare för bl.a. näringsliv, arbetstagare, konsumenter, föreskrivande myndigheter och användare i övrigt. Vidare kan finns behov av ledamöter med särskilda tekniska kunskaper.

Verksstyrelsen skall besluta om:

- föreskrifter
- förslag till nya riksprovplatser och riksmätplatser
- anslagsframställning
- verksamhetsberättelse

Verksstyrelsen bör ges tillfälle att lämna synpunkter på principer för avgifter. Generaldirektören förutsätts i övrigt hålla styrelsen informerad om viktigare frågor i verksamheten.

4.4 Tekniska kommittéer och bedömare

De tekniska kommittéerna är rådgivande organ. Formerna och inriktningen av deras verksamhet skall uppfylla kraven i internationella standarder för ackrediteringsorgan.

Kommittéerna skall:

- vara ett diskussionsforum om utvecklingsfrågor, teknik och prioriteringar inom aktuella mät- och provningsområden,
- bidra med teknisk expertis och ge möjlighet för MPR att vid behov få en hjälp med kvalificerade bedömningar i verksamheten,
- ge råd om provning och mätning som på teknisk grund kan komma i fråga för ackreditering,
- ge råd om ackrediteringskrav samt om principer för tillsynen,
- ge råd vid enskilda ackrediteringar av principiell art eller som är särskilt tekniskt komplicerade,
- ge råd om utformning av föreskrifter och förslag till standarder samt
- ge råd om frågor kring rekrytering av tekniska bedömare och om uppläggnings- och utbildningsfrågor för dessa.

Ledamot i teknisk kommitté skall vara tekniskt sakkunnig inom kommitténs område.

MPR utser ordförande och övriga ledamöter i de tekniska kommittéerna. Uppdraget skall vara tidsbegränsat. MPR:s tekniska enhet svarar för beredning och föredragning i kommittéerna.

Inledningsvis bör följande kommittéer inrättas:

- Metrologi
- Kemi
- Mekanik
- Elteknik

Kommittéernas uppgifter, rutiner och arbetssätt skall fastställas i ett särskilt dokument och redovisas i kvalitetshandboken.

MPR skall rekrytera tekniska bedömare för tillsyn av ackrediterade laboratorier. Tekniska bedömare kan beroende på behov och lämplighet även utnyttjas i MPR:s tillsyn av riksmätplatser och riksprovplatser.

Kraven på tekniska bedömare anges i kommande europa-standard EN 45 002. Med bedömarna skall särskilda kontrakt upprättas.

Den tekniska enheten är ansvarig för rekrytering och utbildning av bedömare. En särskild skriftlig handledning för tekniska bedömare skall finnas.

4.5 Myndighetens namn

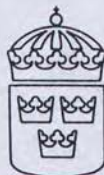
Jag föreslår att den nya myndigheten får namnet statens mät- och provstyrelse, vilket är en benämning som bättre speglar den roll och de uppgifter myndigheten kommer att

få i framtiden. Namnförkortningen MPR bör behållas oförändrad med hänsyn till att den är väl inarbetad såväl nationellt som internationellt.

4.6 Instruktion

I mitt uppdrag ingår att lämna förslag till instruktion för den nya myndigheten.

Mitt förslag redovisas i inledningen till detta betänkande.

Vissa frågor om organisation och ledning vid statens mät- och provråd, m.m.

Dir. 1989:2

Beslut vid regeringssammanträde 1989-01-26

Chefen för industridepartementet, statsrådet Nordberg, anför.

Mitt förslag

Jag föreslår att en särskild utredare tillkallas för att utreda vissa frågor om organisation och ledning vid statens mät- och provråd, m.m. Utgångspunkten i arbetet skall vara förslagen i den av regeringen den 17 november 1988 beslutade propositionen 1988/89:60 om kontroll genom teknisk provning och om mätning.

Bakgrund

Proposition om kontroll genom teknisk provning och om mätning

Regeringen beslutade den 17 november 1988 om en proposition 1988/89:60 om kontroll genom teknisk provning och om mätning.

Det är viktigt för industri, handel och konsumenter att provning, kontroll och mätning sker på ett riktigt och rationellt sätt. Att dessa funktioner fungerar väl får en allt större betydelse för internationell handel. Ett omfattande internationellt arbete pågår för att få till stånd ömsesidiga godtaganden av resultaten av provning och kontroll som utförts i olika länder. Om produktkrav och kontrollordningar varierar mellan olika länder, måste produkter tillverkas i olika utföranden samt provnings- och kontrollprocedurer upprepas i varje importland. Detta kostar tid och pengar. I propositionen redovisas det intensiva samarbetet som pågår bl.a. inom EFTA, EG och Norden för att harmonisera krav och procedurer.

I propositionen föreslås bl.a. att riksdagen godkänner en EFTA-konvention om ömsesidigt godtagande av provningsresultat och bevis om överensstämmelse.

I propositionen föreslås också att det inrättas ett nytt system för frivillig ackreditering av laboratorier, dvs. bekräftelse på kompetens att utföra viss typ av provning eller mätning, baserat på enhetliga internationella regler. Det ersätter nuvarande system med auktorisation för obligatorisk och frivillig kontroll. Systemet omfattar ackreditering av såväl provningslaboratorier som mättekniska laboratorier. Systemet skall liksom nuvarande auktorisation handhas av statens mät- och provråd, MPR. Det nya systemet och allmänna effektivitetshänsyn leder också till behov av omorganisation av verksamheten vid MPR. I propositionen ges riktlinjer för detta. Jag angav därvid att jag avsåg att återkomma till regeringen med förslag att tillsätta en organisationskommitté med uppgift att vidareutveckla riktlinjerna och utarbeta ett mer detaljerat förslag till ändrad organisation m.m. Jag föreslår nu att en särskild utredare tillkallas för dessa uppgifter.

Riktlinjer för MPR:s organisation

I MPR:s nuvarande uppgifter som central förvaltningsmyndighet ingår sammanfattningsvis att bereda ärenden om vilka riksprövplatser och riksmätplatser som skall utses och ha tillsyn över dessa, redovisa kostnader m.m. för riksmätplatserna samt administrera statens bidrag till dessa. Vidare utfärdar MPR föreskrifter, ger råd till myndigheter m.fl. och fastställer vissa taxor.

MPR bör, som sägs i propositionen, i fortsättningen dels vara ett nationellt ackrediteringsorgan med verksamhet baserad på enhetliga internationella regler (prop. avsnitt 3.2.1), dels behålla uppgiften som central förvaltningsmyndighet för teknisk kontroll och mätteknik (prop. avsnitt 3.3.1).

Enligt propositionen föreslås följande riktlinjer för MPR:s organisation. MPR omorganiseras från nämndmyndighet till en myndighet av verkstyp ledd av en generaldirektör och med en lekmanastyrelse i enlighet med proposition 1986/87:99 om ledning av den statliga förvaltningen. Nuvarande provnämnden och mätnämnden avskaffas. Rådgivande tekniska kommittéer med kvalificerad teknisk expertis knyts till myndighetsverksamheten. Fristående sakkunniga tekniska experter, s.k. bedömare, anlitas av myndigheten för bedömning och tillsyn av laboratoriers tekniska kompetens m.m. enligt internationella riktlinjer. Det är viktigt att tillvarata tillgänglig kompetens hos bl.a. statens provningsanstalt, riksprövplatser, riksmätplatser, universitet och högskolor och andra expertorgan. Detta måste ske på ett sådant sätt att objektiviteten i ackrediterings- och tillsynsförfarandena inte kan ifrågasättas. Ett ökat nordiskt, europeiskt och bredare internationellt samarbete och ömsesidigt utnyttjande av varandras experter bör främjas. Slutligen bör MPR ha ett kvalitetssystem för den egna verksamheten.

Uppgiften som ackrediteringsorgan

Ackrediteringens syfte är att granska och bekräfta laboratoriers kompetens för att förtroendet för deras verksamhet skall öka. Den ökade betydelsen av ackreditering sammanhänger inte minst med behovet av att få provnings- och mätresultat godtagna i andra länder. Sådana resultat ligger ofta till grund för ett ställningstagande till om en produkt (i vid bemärkesle) uppfyller ställda krav. Ett godtagande verifieras formellt med vad man brukar kalla bevis om överensstämmelse, som – beroende på vem som utfärdar beviset och de juridiska formerna för kontrollen – kan utgöras av tillverkardeklaration, certifiering, myndighetsgodkännande m.m. Frågan om ömsesidiga godtaganden av provningsresultat och bevis om överensstämmelse har blivit en viktig fråga för den internationella handeln. Jag kan här påminna om den s.k. Tammerforskonventionen mellan EFTA-länderna om ömsesidigt godtagande av provningsresultat och bevis om överensstämmelse, där ackreditering ges särskilda rättsverkningar.

Ackreditering är emellertid av betydelse både för obligatorisk och frivillig kontroll. I många fall vill köpare och andra intressenter ha så goda garantier som möjligt för att produkter uppfyller vad som utlovats och kräver att provning sker utan att detta är föreskrivet från säkerhetssynpunkt. Ackreditering enligt det nya systemet skall uteslutande avse laboratoriers kompetens att utföra viss specificerad provning eller mätning.

Det nu sagda innebär att MPR:s roll som nationellt ackrediteringsorgan ställer särskilda krav. Verksamheten måste bedrivas enligt internationella riktlinjer och på ett sätt som inger förtroende och möjliggör överenskomelser med ledande ackrediteringsorgan i andra länder. Det betyder att verksamheten bör utövas på liknande sätt som vid sådana organ. Förtroende på nationell nivå förutsätter att systemets olika intressenter får möjlighet till insyn och påverkan på ett rimligt sätt. Hur detta skall kunna åstadkommas inom ramen för myndighetsorganisationen bör ägnas särskild uppmärksamhet. Av vikt är också att organisationen blir flexibel och kan anpassas till hur efterfrågan på ackrediteringstjänster utvecklas.

Uppgiften som central förvaltningsmyndighet

Uppgiften att vid sidan av nationellt ackrediteringsorgan vara central förvaltningsmyndighet är av annan karaktär och ställer andra krav. De resurser som utnyttjats för ackrediteringen bör dock delvis kunna utnyttjas även för denna uppgift, t.ex. i samband med tillsyn av riksprövningsplatser m.m. Som anges i propositionen bör MPR:s tillsyn m.m. få en mer teknisk inriktning.

Enligt propositionen bör funktionen som central förvaltningsmyndighet förstärkas. Det är viktigt att det finns ett forum som olika intressenter i Sve-

rige och andra länder kan vända sig till i olika frågor på dessa områden. Då kan de bl.a. få veta vilken myndighet eller organisation som bäst kan lösa deras problem. I t.ex. specifika provnings- eller mättekniska frågor skall MPR givetvis hänvisa till ansvarigt organ. Statens provningsanstalt har tillsammans med övriga riksprovplatser och riksmätplatser en lång erfarenhet och kvalificerad kompetens som givetvis skall utnyttjas. Likaså finns stor kompetens att utnyttja hos de föreskrivande myndigheterna inom deras resp. ansvarsområden.

I propositionen finns riktlinjer för hur samordning och samverkan mellan MPR och andra organ bör ske. I utredarens uppgifter bör ingå att närmare studera hur en sådan samverkan praktiskt bör ske.

Finansiering

Nuvarande finansiering av MPR:s centrala myndighetsverksamhet med en avgift på omsättningen i den obligatoriska kontrollen hos riksprovplatserna skall behållas. MPR bör även i fortsättningen fastställa avgifterna för obligatorisk kontroll hos vissa riksprovplatser som inte är myndigheter.

Utredningsuppdraget

Utredarens huvuduppgift bör vara att, med utgångspunkt i de riktlinjer för omorganisationen och de förutsättningar i övrigt för MPR:s verksamhet som anges i propositionen, lägga fram förslag till

- instruktion för statens mät- och provråd
- organisation i stort av arbetet vid myndigheten.

Utredaren bör därvid särskilt beakta och beskriva

– den praktiska hanteringen av ackrediteringsverksamheten inom MPR. Ackrediteringsverksamheten bör vara självfinansierande genom avgifter baserade på kostnaderna för ackreditering inkl. teknisk tillsyn

– hur rådgivande kommittéer av permanent natur bör knytas till verksamheten

– hur tekniska experter, s.k. bedömare av laboratorieverksamhet, bör knytas till verksamheten

– hur en anpassning av nuvarande auktorisationssystem på olika verksamhetsområden bör göras till ackrediteringssystemet.

Utredaren skall vidare överväga

– hur ett kvalitetssystem för den egna verksamheten bör utformas

– hur en budgetstruktur som medger god överblick över MPR:s ekonomi bör utformas.

Förslagen bör medge flexibilitet i den nya organisationen så att en snabb

och smidig anpassning kan ske till nya och ändrade förhållanden inom områdena teknisk kontroll och mätteknik både nationellt och internationellt. Förslagen bör utformas förutsättningslöst i förhållande till nuvarande organisation och med lämplig samordning av mät- och provsidan.

Utredaren bör för framtida rekryteringar överväga vilken kompetens – bl.a. teknisk, ekonomisk eller juridisk – som behövs hos personalen med hänsyn till den förändrade verksamheten. Vad gäller de rådgivande kommittéerna och bedömarna bör utredaren behandla praktiska frågor rörande organisation, uppgifter, arvodering och relation till myndighetsfunktionen.

Utredaren bör också överväga behov av ändrade och nya föreskrifter inom verksamhetsområdet. Vidare bör utredaren särskilt beakta och vid behov lämna förslag till åtgärder för att på ett smidigt sätt anpassa nuvarande auktorisationssystem på olika verksamhetsområden inkl. det nya området vatten till den nya internationellt anpassade ackrediteringsordningen.

Utgångspunkten för utredarens omorganisationsförslag skall vara att statsbudgeten inte ytterligare belastas.

Samråd och tidsplan

När arbetet påbörjas och under arbetets gång, skall utredaren fortlöpande informera berörda huvudorganisationer och i förekommande fall annan berörd arbetstagarorganisation med vilken staten har eller brukar ha avtal om löner och andra anställningsvillkor samt ge dessa tillfälle att framföra synpunkter. Utredaren skall därutöver informera berörda arbetstagare om sitt arbete.

För utredarens arbete gäller vad regeringen föreskrivit om beaktande av EG-aspekten (dir. 1988:43) samt direktiven (dir. 1984:5) angående utredningsförslagens inriktning.

Utredaren skall redovisa resultatet av sitt arbete senast den 14 april 1989.

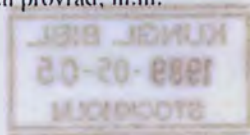
Utredaren bör därefter och fram till dess den nya organisationen träder i kraft medverka i förberedelsearbetet för genomförande av omorganisationen.

Den nya organisationen avses träda i kraft den 1 juli 1989.

Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen be- myndigar chefen för industridepartementet

att tillkalla en särskild utredare – omfattad av kommittéförordningen (1976:119) – med uppdrag att utreda vissa frågor om organisation och ledning vid statens mät- och provråd, m.m.

att besluta om sakkunniga, experter, sekreterare och annat biträde åt utredaren.

Vidare hemställer jag att regeringen beslutar
att kostnaderna skall belasta tolfte huvudtitelns anslag Utredningar m.m.

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och bifaller hans hemställan.

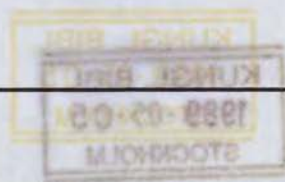
(Industridepartementet)

Statens offentliga utredningar 1989

Kronologisk förteckning

1. Rapport av den särskilde utredaren för granskning av hotbilden mot och säkerhetsskyddet kring statsminister Olof Palme. C.
2. Beskattning av fåmansföretag. Fi.
3. Integriteten vid statistikproduktion. C.
4. Fasta Öresundsförbindelser. K.
5. Samordnad länsförvaltning. Del 1: Förslag. C.
6. Samordnad länsförvaltning. Del 2: Bilagor. C.
7. Vidgad etableringsfrihet för nya medier. U.
8. UD:s presstjänst. UD.
9. Särskild inkomstskatt för utländska artister m.fl. Fi.
10. Två nya treåriga linjer. U.
11. Hushållssparandet - Huvudrapport från Spardelegationens sparundersökning. Fi.
12. Den regionala problembilden. A.
13. Mångfald mot enfald. Del 1. A.
14. Mångfald mot enfald. Del 2. Lagstiftning och rättsfrågor. A.
15. Storstadstrafik 2 - Bakgrundsmaterial. K.
16. Kostnadsutveckling och konkurrens i banksektorn. Fi.
17. Risker och skydd för befolkningen. Fö.
18. SÅPO - Säkerhetspolisens arbetsmetoder. C.
19. Regionalpolitikens förutsättningar. A.
20. Tullregisterlag m.m. Fi.
21. Sätt värde på miljön - miljöavgifter på svavel och klor. ME.
22. Censurlagen - en modernisering av biografförordningen. U.
23. Parkeringsköp. Bo.
24. Statligt finansiellt stöd? I.
25. Rapporter till finansieringsutredningen. I.
26. Kustbevakningens roll i den framtida sjöövervakningen. Fi.
27. Forskning vid de mindre och medelstora högskolorna. U.
28. Utbildningar för framtidens tandvård. U.
29. Samarbete kring klinisk utbildning och forskning inför 90-talet. U.
30. Professorstillsättning. En översyn av proceduren vid tillsättning av professorstjänster. U.
31. Statens mät- och provstyrelse. I.

Statens offentliga utredningar 1989

Systematisk förteckning

Utrikesdepartementet

UD:s presstjänst. [8]

Försvarsdepartementet

Risker och skydd för befolkningen. [17]

Kommunikationsdepartementet

Fasta Öresundsförbindelser. [4]

Storstadstrafik 2 - Bakgrundsmaterial. [15]

Finansdepartementet

Beskattnings av fåmansföretag. [2]

Särskild inkomstskatt för utländska artister m.fl. [9]

Hushållsparandet - Huvudrapport från Spardelegationens sparundersökning. [11]

Kostnadsutveckling och konkurrens i banksektorn. [16]

Tullregisterlag m.m. [20]

Kustbevakningens roll i den framtida sjöövervakningen. [26]

Utbildningsdepartementet

Vidgad etableringsfrihet för nya medier. [7]

Två nya treåriga linjer. [10]

Censurlagen - en modernisering av biografförordningen. [22]

Forskning vid de mindre och medelstora högskolorna. [27]

Utbildningar för framtidens tandvård. [28]

Samarbete kring klinisk utbildning och forskning inför 90-talet. [29]

Professorstillsättning. en översyn av proceduren vid tillsättning av professorstjänst. [30]

Arbetsmarknadsdepartementet

Den regionala problembilden. [12]

Mångfald mot enfald. Del 1. [13]

Mångfald mot enfald. Del 2. Lagstiftning och rättsfrågor. [14]

Regionalpolitikens förutsättningar. [19]

Industridepartementet

Statligt finansiellt stöd. [24]

Rapporter till finansieringsutredningen. [25]

Statens mät- och provstyrelse. [31]

Civildepartementet

Rapport av den särskilde utredaren för granskning av hotbilden mot och säkerhetsskyddet kring statsminister Olof Palme. [1]

Integriteten vid statistikproduktion. [3]

Samordnad länsförvaltning. Del 1: Förslag. [5]

Samordnad länsförvaltning. Del 2: Bilagor. [6]

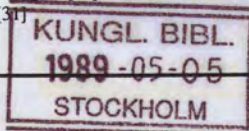
SÄPO - Säkerhetspolisens arbetsmetoder. [18]

Bostadsdepartementet

Parkeringsköp. [23]

Miljö- och energidepartementet

Sätt värde på miljön - miljöavgifter på svavel och klor. [21]

ALLMÄNNA FÖRLAGET

BESTÄLLNINGAR: ALLMÄNNA FÖRLAGET, KUNDTJÄNST, 106 47 STOCKHOLM,
TEL: 08-739 96 30, FAX: 08-739 95 48.
INFORMATIONSBOKHANDELN, MALMTORGSGATAN 5 (VID BRUNKEBERGSTORG), STOCKHOLM.